

Peeping Tom verhaakt de geheimen van de psyche

Het Vlaamse Collectief neemt uw trauma's en maakt er een gedekostumeerd bal van. Resultaat? "A louer"

Je in een sfeer met een hoek af onderdampelen of een spookhuis bezoeken? Hallucineren, een angstcrisis doormaken of een acuut delirium overleven? *A louer*, het nieuwe stuk van het Vlaamse collectief Peeping Tom, een choreografie en mise-en-scène voor zeven acteurs, laat geen keuze tussen psychologische thriller en wilde therapie. Toch ligt het recept niet zwaar op de maag, omdat dit stel spectaculaire tovenaars zijn ingrediënten met precisie dooreen klutst. Dinsdag 29 mei in Théâtre de la Ville: garantie op kippenvol en succes voor dit spektakel dat je in de greep houdt als een fantastische film van formaat.

Een verlaten theaterdecor in een bourgeois salon. Gele canapé en rode gordijnen. Fluweel uiteraard. *A louer* start als een geleid bezoek om zich vervolgens te ontpoppen tot een poel vol wantrouwen. Een vrouw en haar butler blijven hardnekkig vasthouden aan een rol die hen niet meer ligt; een ouder wordende operazangeres blijft met de voeten steken in een jurk met sleep. Een dode komt uit zijn portret, de trap draait door. Met de middelen van het theater en van de zwarte doos raakt de psychoanalytische voorstelling *A louer* een register dat Peeping Tom als enige met succes kan bespelen. Het draait rond thema's als verstardeheid, gelijkenis en gespletenheid, narcisme. Alles wordt met een naturel in scène gebracht: de verschijning van gluiperds en spoken, erotische dromen en paranoia nachtmerries. Zoals vaak bij Peeping Tom, gebeurt het ergste (bijna) nooit; het blijft beperkt tot de status van hersenschim en dat is... (bijna) het ergste!

De subversieve kracht van *A louer* is grotendeels te danken aan de knappe schrijfstijl met scherpe uithalen. Door de scènes te mixen met een cinematografisch brio gaan de beelden in confrontatie met elkaar, met flashbacks en flashforwards, tot je je tijdsgevoel helemaal verloren bent. Zijn de zeven personages dood of levend, nog jong of al oud, helemaal aanwezig of in hun geheugen opgesloten? Op een vervalste geluidsband beuken stemmen, gezangen en geluiden, vaak versterkt, in op je hoofd als een ongeluk of een emotionele schok.

Het gezin met zijn laden met dubbele bodem, zijn trauma's – die je kan raden en de andere -, zijn publieke geheimen en de andere, is het leidmotief van Peeping Tom. Sinds de oprichting in 1999 heeft het Vlaamse toneelgezelschap zijn naam als nieuwsgierige reiziger nog nooit zo goed gedragen, met het oog gecementeerd in het sleutelgat, om te beklagen wat het zeker niet mag zien. In lijn met hun trilogie *Le Jardin - Le Salon - Le Sous-sol* (2001-2007) doorklieven Carrizo et Chartier angsten en verwondingen met een verbluffende efficiëntie.

Maar Peeping Tom is ook een familie artiesten. Onbehagelijke herinnering aan hun spektakel *Le Salon* (2004) waarin het echtpaar er niet voor terugschrok om op scène te staan met hun dochttertje, die toen nog baby was. In *A louer* zien we de vertrouwde zangeres Eurudike De Beul, ingewijde van het eerste uur, en de Nederlandse acteur Simon Versnel. We maken ook kennis met Leo De Beul, 74 jaar, de vader van Eurudike, in de rol van de oudere schaduw van een jonge man.

In die ietwat geschifte context van *A louer* kan je de onwaarschijnlijk krampachtige bewegingen van de vier dansers van de groep – de Koreanen SeolJin Kim en Hun-Mok Jung, en Jos Baker en Marie Gyselbrecht - nog amper "dans" noemen. Niet ver van het circus in zijn flexibele en gevaarlijke folie, plooiën ze zich dubbel en terug als rubber, krullen ze zich over de bodem als insecten en lossen ze op in de schaduw. Wonderlijk afgrijzen voor hun exploten die steeds ten dienste staan van de wrede taal van Peeping Tom. *A louer* jaagt je de schrik op het lijf: alle huurders als de bliksem erheen.

Rosita Boisseau, 1 juni 2012

"A louer" vindt plaats in een verlaten theater-decor dat oogt als een bourgeois salon met piano. © Herman Sorgeloos